

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 03 mai 2019 și deciziei Curții de Apel Comrat din 29 octombrie 2019, declarate de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva și de inculpatul

Constandoglo Piotr XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>23.10.2017 – 03.05.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>24.05.2019 – 29.10.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>27.01.2020 – 18.03.2020.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 03 mai 2019, Constandoglo Piotr a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Acțiunea civilă înaintată de Constandoglo E., privind încasarea prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Constandoglo E. prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 600 lei.

Cererea acuzării privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă 2172 lei a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că la 13 aprilie 2017, în jurul orei 11.00, inculpatul Constandoglo P., aflându-se în coridorul Liceului Teoretic al XXXXXX, XXXXXX, amplasat pe str. Școlinaia 103a, în mod intenționat, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordine publică, în prezența pedagogilor, l-a maltratat, aplicându-i o lovitură în regiunea capului, pe minorul Cîrma G., născut la xxxxxx, cauzându-i leziuni corporale sub formă de echimoze în regiunea parietală din dreapta a părții piloase a capului, ce se califică ca leziuni corporale, ce au provocat vătămarea neînsemnată a sănătății, precum și l-a maltratat, aplicându-i o lovitură în regiunea capului, pe minorul Angheli O., născut la XXXXXX, prin urmare, ultimul s-a lovit cu capul de perete și a căzut pe podea, fiindu-i cauzate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală acută închisă, comoție cerebrală, pierderea auzului bilaterală acută posttraumatică de gr. I, echimoze în regiunea articulației temporomandibulare din stânga și dreapta, în regiunea tuberculului occipital din dreapta cu inflamarea țesuturilor moi, excoriații pe pleoapa inferioară a ochiului stâng, în regiunea obrazului drept, ce se califică ca leziuni corporale, care au provocat vătămarea ușoară a sănătății.

Instanța a reținut că inculpatul a pledat nevinovat și a declarat că a fost telefonat de profesoară care i-a spus că nepotul lui a căzut, că medicul lipsește de la școală și trebuie să-l ia acasă. Nepotul i-a spus că a fost maltratat, avea răni pe față și pe gât și el le-a aplicat câte o palmă peste obraz lui Cîrma G. și Angheli O. Totul s-a petrecut în coridorul școlii, în timp ce lecțiile continuau și a durat aproximativ 5 minute. Nu a avut intenții să încalce ordinea publică. Faptul că a lovit copiii nu-i face față, dar nu poate spune că se căiește. La moment ar fi procedat altfel, îi pare rău, atunci urma să se adreseze organelor competente.

Totodată, vinovăția acestuia este integral dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată minoră Angheli O. a explicat că în timpul pauzei ei se jucau, iar Constandoglo D. îl tachina. Cîrma G. i-a cerut de mai multe ori să plece, însă acesta continua să îi tachineze. Constandoglo D. a încercat să-l lovească pe Cîrma G., ultimul se apăra. El a intervenit pentru a-i despărți. Constandoglo D. a început să-l bată pe Cîrma G., dar s-a terminat pauza și ei au mers în clasă, iar Constandoglo D. a plecat. Apoi au fost chemați de profesoara lui Constandoglo D., ultimul avea o rană pe față. În coridor se aflau Carabadjac N., Garciu N., inculpatul, Constandoglo D., Cîrma G. și el. Inculpatul l-a lovit pe Cîrma G. cu mâna în partea dreaptă a capului, apoi l-a întrebat pe el ce a făcut și nu i-a răspuns și l-a lovit și pe el cu mâna în partea dreaptă a capului, în rezultat, el s-a lovit cu partea stângă a capului de perete. Apoi, s-a ridicat, inculpatul și Constandoglo D. au plecat, iar ei au intrat în clasă și au continuat lecția. După lovitura primită îl durea capul în regiunea tâmpelii drepte, avea grețuri și amețeli.

Partea vătămată minoră Cîrma G. a comunicat că în timpul pauzei se afla cu prietenii pe terenul școlii. Constandoglo D. era acolo, a început să îi tachineze, să alerge în jurul lor, dorind să se joace cu ei, dar l-au rugat să plece. Au insistat să plece, apoi au luat niște bețe pentru a-l alunga. Constandoglo D. a luat și el un băț și inițial, ei alergau după el, apoi acesta îi alunga pe ei. După pauză, au intrat în clasă, apoi a venit Constandoglo D. cu profesoara lui, acesta avea o rană pe obraz. Profesoara le-a spus că vine bunelul lui Constandoglo D. și i-a chemat în coridor pe

el și pe Angheli O. În coridor se afla profesoara lor, Garciu N., Constandoglo D., profesoara lui și inculpatul. Acesta a ridicat vocea, apoi i-a lovit pe el în partea stângă a capului și i-au căzut ochelarii. Ulterior, l-a lovit pe Angheli O. cu palma, în regiunea parietală a capului, iar acesta s-a lovit cu partea dreaptă a capului de perete și a căzut. Pe Angheli O. inculpatul l-a lovit mai tare, acesta s-a așezat în genunchi, apoi s-a ridicat. Profesoara lui Constandoglo D. i-a spus ceva profesoarei lor, apoi împreună cu inculpatul au plecat.

Martorul Garciu N. a relatat că copiii s-au întors de la pauză și au spus că Angheli O. și Cîrma G. s-au bătut cu elevul din altă clasă, Constandoglo D. Apoi, în clasă a intrat profesoara Carabadjac N., i-a spus că elevul ei a avut de suferit în urma acțiunilor lui Angheli O. și Cîrma G., că trebuie să se clarifice și a ieșit din clasă. A discutat cu ultimii și ei au spus că Constandoglo D. singur a căzut, iar restul copiilor au spus că nu au văzut ce s-a întâmplat. Iarăși a venit Carabadjac N., împreună cu un bărbat și a ea a propus ca Angheli O. și Cîrma G. să iasă în coridor. Primii din clasă au ieșit copiii, iar ea venea în urma lor. S-a oprit în ușa și a văzut că bărbatul l-a lovit cu palma pe Cîrma G., iar acesta a căzut jos dar nu s-a lovit de nimic. Carabadjac N. a spus că nu trebuie de procedat astfel. Apoi, când Angheli O. ieșea din clasă, inculpatul a spus că aceasta durează de mai mult timp și l-a lovit pe acesta mai tare cu palma peste cap. De la lovitură, Angheli O. s-a lovit de perete, însă nu a căzut jos. S-au întors în clasă și au continuat lecția, nu a observat nimic îngrijorător și le-a permis elevilor să plece acasă.

Martorul Carabadjac N. a indicat că după pauză a observat pe gâtul lui Constandoglo D. un hematom. Acesta a explicat că nu s-a înțeles cu băieții în timpul pauzei, aceștia alergau după el, că s-a împiedicat de o sârmă, a căzut jos și s-a traumat. A încercat să-i acorde copilului ajutor medical și a telefonat-o pe mama acestuia. Deoarece aceasta nu a răspuns, l-a contactat pe bunelul lui Constandoglo D., i-a comunicat cele întâmplate, iar ultimul a venit la școală. I-a explicat acestuia că copilul nu s-a înțeles cu băieții și a căzut jos. Inculpatul a cerut să vorbească cu copiii și ea l-a dus în clasa în care învață Angheli O. și Cîrma G. A explicat profesoarei acestora situația și aceasta le-a cerut lui Angheli O. și Cîrma G. să iasă în coridor. Inculpatul i-a întrebat ce s-a întâmplat și copiii au dat explicații diferite. Inculpatul s-a înfuriat și l-a lovit pe Cîrma G. cu palma în regiunea capului. Atunci, ea a intervenit, i-a spus că sunt copii și nu trebuie de procedat astfel. Inculpatul s-a liniștit, a discutat cu copiii, apoi i-a aplicat și lui Angheli O. o palmă peste cap, dar acesta nu a căzut jos. I-a spus inculpatului să nu lovească copiii, apoi s-au întors în clasă, iar inculpatul l-a luat pe Constandoglo D. și au mers acasă.

Martorul minor Constandoglo D. a comunicat că în timpul pauzei Angheli O. și Cîrma G. îl tachinau. El nu le-a atras atenția și aceștia au plecat. Apoi, s-au întors cu niște bețe și l-au lovit peste mâini, picioare și spate. El a început să alerge după dânșii și s-a oprit lângă grădiniță, unde era sârmă. Cîrma G. l-a împins peste această sârmă și aceasta s-a răsucit în jurul gâtului. Au venit elevii din clasele mari, l-au descâlcit și l-au dus la profesoara lui, care i-a pus o compresă, Deja în timpul lecției, împreună cu profesoara au mers în clasa în care învață Angheli O. și Cîrma G. și a spus cine l-a bătut. Profesoara acestora le-a spus lui Angheli O. și Cîrma G. să iasă în coridor pentru a se clarifica. Carabadjac N. a venit împreună cu bunelul lui. Acesta l-a

întrebat despre hematomul de la gât, i-a spus că Angheli O. și Cîrma G. l-au maltratat și bunelul său le-a aplicat acestora câte o palmă, însă ei nu au căzut. A plecat împreună cu bunelul său acasă.

Deci, locul unde a avut loc incidentul este coridorul Liceului teoretic din str. Școlinaia 103a, XXXXXX, XXXXXX.

Potrivit art. 131 Cod penal, prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă: a) într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului; b) în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 182D din 08.09.2017 în privința lui Angheli O, la acesta au fost depistate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă acută; comoție cerebrală, pierderea auzului bilaterală acută posttraumatică de gr. I, echimoze în regiunea articulației temporomandibulare din stânga și dreapta, în regiunea tuberculului occipital din dreapta cu umflarea țesuturilor moi, excoriații pe pleoapa inferioară a ochiului stâng, în regiunea obrazului stâng, sunt produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, în complex, au dus la tulburarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară.

Prin raportul de expertiză medico-legală nr. 183D din 08.09.2017, la Cîrma G. au fost depistate leziuni corporale sub formă de echimoză în regiunea parietală din dreapta a părții piloase a capului, produsă la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Astfel, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a reținut că acesta a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, nu are antecedente penale, la domiciliul se caracterizează pozitiv, concluzionând că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, aplicându-i o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Totodată, instanța a statuat că urmează a fi admisă parțial acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral, suma solicitată în mărime de 10.000 lei fiind exagerată ori, la determinarea mărimii prejudiciului, instanța de judecată ține cont nu numai de suferințele părții vătămate, dar și de acțiunile acesteia, ce au condiționat incidentul în privința nepotului inculpatului, considerând că fiind adecvată pentru repararea prejudiciului moral suma de 3000 lei.

Potrivit art. 229 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

În corespundere cu art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana

care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Deci, solicitarea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 2172 lei, legate de efectuarea acțiunilor de urmărire penală, se respinge ca neîntemeiată, aceste cheltuieli urmând a fi suportate în mod obligatoriu, din contul bugetului de stat, în scopul obținerii probelor și formulării învinuirii.

3. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Ceadâr-Lunga, Liudmila Bratan, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la inculpat să fie încasate cheltuielile judiciare în sumă de 2172 lei.

Apelanta a invocat că art. 229 Cod de procedură penală prevede posibilitatea dispunerii prin hotărârea instanței de a pune în seama condamnatului cheltuielile judiciare, în special în cazul comiterii infracțiunilor cu intenție.

Totodată, potrivit art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare condamnatul și impune achitarea acestor cheltuieli de către stat numai dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui. Însă, instanța de fond nu a stabilit careva motive de eliberare a inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui să fie recalificate în baza art. 78 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție, cu admiterea parțială a acțiunii civile, în sumă de 600 lei.

Apelantul a indicat că nu avea intenția să încalce ordinea publică, iar acțiunile sale au fost îndreptate, exclusiv, în vederea excluderii maltratării nepotului său de către Angheli O. și Cîrma G., care au acționat în așa mod de mai multe ori și pe care i-a lovit cu palma, lovituri de la care ei nu au căzut și nu le-au fost cauzate vătămări corporale vizibile.

Faptul că Angheli O. și Cîrma G. l-au agresat fizic pe Constandoglo D. se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală nr. 84 din 19.04.2017 și prin concluzia agentului constator în rezultatul verificării faptelor.

Ori, instanța de fond urma să-i încadreze acțiunile în temeiul art. 78 Cod contravențional, ca vătămarea integrității corporale, cu încetarea procesului penal pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele componente ale infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal.

În circumstanțele stabilite și în corespundere cu art. 30, 441, 461 Cod contravențional, urmează a fi liberat de răspundere contravențională, cu încetarea procesului pe motiv că termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat.

În același timp, instanța de fond neîntemeiat a încasat din contul lui prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și este de acord să achite doar cheltuielile de asistență juridică în sumă de 600 lei, suportate de Constandoglo E.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 29 octombrie 2019, apelurile au fost respinse, ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că prima instanță corect a apreciat probele administrate și întemeiat a conchis asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, acțiunile acestuia fiind încadrate corect.

Astfel, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal îl reprezintă ordinea publică, ca una din părțile componente ale securității publice. Ca obiect juridic special suplimentar poate fi viața și sănătatea, libertatea persoanei și dreptul de proprietate al persoanelor fizice și juridice.

Prin ordinea publică se înțelege un sistem stabil de relații sociale care asigură ambianța liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a organelor și instituțiilor de stat și publice.

Latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin acțiuni active. Dispoziția art. 287 alin. (1) Cod penal fiind alternativă, acțiunile de huliganism pot fi diverse: a) acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor; d) acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită sau printr-un cinism deosebit.

Se consideră huliganism însoțit de acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiunile huliganice, însoțite, spre exemplu, de batjocură față de o personalitate, încălcarea îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnicierea activităților de masă, suspendarea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor sau a transportului obștesc etc.

Ori, argumentele apărării că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și ele cad sub incidența art. 78 Cod contravențional sunt nefondate și se combat prin declarațiile părților vătămate minore Angheli O. și Cîrma G., precum și prin depozițiile martorilor Costandoglo E., Cîrma N., Costandoglo N., Garciu N., Carabadjac N.

La fel, afirmațiile inculpatului contravin și raportului de expertiză medico-legale nr. 182D din 08.09.2017 conform căruia la Angheli O. s-au depistat leziuni corporale sub formă de traumatism cranio-cerebral închis acut, comoție cerebrală, hipoacuzie posttraumatică acută bilaterală de gr. I, echimoze în regiunea articulației maxilare din partea stângă și din partea dreaptă, în regiunea tuberozității occipitale cu edemul țesuturilor moi, excoriație pe pleoapă inferioară a ochiului stâng, în regiunea obrazului stâng, cauzate prin acțiunile unui obiect contondent dur, ar putea apărea, probabil în perioada indicată în circumstanțele nominalizate și, în complex, au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată și sunt apreciate ca vătămare ușoară a integrității corporale și raportului de expertiză medico-legale nr. 183D din 08.09.2017, prin care la Cîrma G. a fost constatată echimoză în regiunea parietală din partea dreaptă a părții piloase a capului, cauzată prin acțiunile unui obiect contondent dur, probabil în perioada și circumstanțele nominalizate și se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Totodată, sunt nefondate și alegațiile apărării că inculpatul nu a încălcat ordinea publică, întrucât fapta a avut loc în coridorul Liceului teoretic XXXXXX, XXXXXX, adică în loc public, iar în acest incident au fost implicați elevii și

profesorii, în rezultatul cărui fapt au fost întrerupte lecțiile, precum și alți elevi neimplicați, prin ușa deschisă, au văzut cele întâmplate.

Și afirmațiile inculpatului că nu avea intenția de a încălca ordinea publică sunt irelevante, întrucât prin probele prezentate s-a confirmat intenția acestuia, care conștientizând faptul că se află într-un loc public, a aplicat violență fizică față de copii, în prezența profesorilor care nu au prevăzut și nu au acceptat aceste acțiuni din partea lui. Motivul acestei infracțiuni a servit mânia față de copii pentru faptul că l-au bătut pe nepotul lui, acționând cu scopul de a-i pedepsi pe copii pentru fapta lor.

Mai mult, se atestă că acțiunile inculpatului au fost îndreptate împotriva unor copii minori care, în pofida vârstei lor, nu puteau opune rezistența acțiunilor criminale ale acestuia.

Deci, prin acțiunile sale inculpatul a încălcat ordinea publică în școală.

Astfel, fiind cercetate probele administrate în coroborare cu depozițiile părților vătămate minore, ale martorilor, nu se atestă temeiuri legale de a le pune la îndoială aceste probe, întrucât ele, totalmente, corespund materialelor cauzei și dovedesc că inculpatul a comis infracțiunea incriminată, prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor care se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Sanctiunea art. 287 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 550 până la 1050 unități convenționale, sau munca neremunerată în folosul comunității pe un termen de la 180 la 240 de ore, sau închisoare pe un termen de până la 3 ani.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că inculpatul se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru de prezența circumstanțele cauzei care atenuază și lipsa celor agravante, de comportamentul acestuia înainte și după comiterea infracțiunii, pedeapsa stabilită sub formă de 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității fiind în corespundere cu criteriile generale de individualizare a pedepsei și principiul umanismului legii penale, prevăzut de art. 4, 61 Cod penal.

Conform art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Prin urmare, instanța de fond justificat a încasat de la inculpat în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate minore, Constandoglo E. prejudiciul moral în mărime de 3000 lei, suma dată fiind echitabilă și proporțională în raport cu prejudiciul cauzat, precum și cu posibila satisfacție a părții vătămate.

Totodată, în corespundere cu art. 229 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, atribuirea cheltuielilor judiciare în seama condamnatului nu poate fi o alegere

samavolnică a instanței de judecată, aceasta fiind condiționată de personalitatea inculpatului și de situația lui financiară.

Astfel, instanța de fond, soluționând chestiunea privind încasarea cheltuielilor judiciare, a respins ca neîntemeiat demersul procurorului cu privire la încasarea de la inculpatul în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în suma de 2172 lei - cheltuielilor legate de efectuarea acțiunilor de urmărire penală, ori, aceste cheltuieli sunt obligatorii și inevitabile în scopul obținerii probelor și a formulării învinuirii.

Ori, la soluționarea chestiunii privind repartizarea cheltuielilor judiciare, instanța de judecată este în drept, dar nu și obligată, reieșind din starea materială a inculpatului, de a-l obliga pe acesta să achite cheltuielile suportate.

Deci, în circumstanțele stabilite și reieșind din obiectivele procesului penal și principiului umanismului, ținând cont de starea materială a inculpatului care este o persoană neangajată, cu dizabilități, cheltuielile judiciare în mărime de 2172 lei suportate la efectuarea urmăririi penale nu pot fi încasate de la acesta.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a deciziei și *pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la inculpat să fie încasate cheltuielile judiciare în sumă de 2172 lei.*

Recurenta a invocat că potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat, iar în cazul comiterii intenționate a infracțiunii, persoana care a săvârșit fapte prejudiciabile, pe lângă pedeapsa penală, trebuie să suporte și cheltuielile judiciare legate de examinarea infracțiunii.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită casarea deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui să fie recalificate în baza art. 78 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Recurentul a indicat că nu avea intenția să încalce ordinea publică, iar acțiunile sale au fost îndreptate, exclusiv, în vederea excluderii maltratării nepotului său de către Angheli O. și Cîrma G., care au acționat în așa mod de mai multe ori și pe care i-a lovit cu palma, lovituri de la care ei nu au căzut și nu le-au fost cauzate vătămări corporale vizibile.

Faptul că Angheli O. și Cîrma G. l-au agresat fizic pe Constandoglo D. se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală nr. 84 din 19.04.2017 și prin concluzia agentului constatator în rezultatul verificării faptelor.

Ori, instanța de fond urma să-i încadreze acțiunile în temeiul art. 78 Cod contravențional, ca vătămarea integrității corporale, cu încetarea procesului penal pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele componente ale infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 8), 9), 12) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat.

Pe lângă aceasta, în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al inculpatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5.1. din decizie*), se atestă că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, ale părților vătămăte minore Angheli O. și Cîrma G., ale martorilor Garciu N., Carabadjac N., Constandoglo D., precum și raportul de expertiză medico-legală nr. 182D din 08.09.2017 în privința lui Angheli O., prin care la acesta au fost depistate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă acută; comoție cerebrală, pierderea auzului bilaterală acută posttraumatică de gr. I, echimoze în regiunea articulației temporomandibulare din stânga și dreapta, în regiunea tubercului occipital din dreapta cu umflarea țesuturilor moi, excoriații pe pleoapa inferioară a ochiului stâng, în regiunea obrazului stâng, sunt produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, în complex au dus la tulburarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară; raportul de expertiză medico-legală nr. 183D din 08.09.2017, prin care la Cîrma G. au fost depistate leziuni corporale sub formă de echimoză în regiunea parietală din dreapta a părții piloase a capului, produsă la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală neînsemnată, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin.

(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele de fond și de apel indicând argumentat și detaliat motivele pentru care au respins versiunile și dovezile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită (*pct. 2., 4. din decizie*).

Totodată, soluția instanțelor coroborează cu prevederile art. 131 lit. a), b), 134⁷ Cod penal, cât și cu jurisprudența națională, conform căror prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului, în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane. Prin loc de utilizare publică se înțeleg părțile terenului, ale străzii, ori ale unui alt loc care sunt accesibile sau deschise publicului permanent, periodic sau ocazional. Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a integrității patrimoniului. Încălcarea grosolană a ordinii publice se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare. Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri victimei urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.4 - Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct.3.*).

Prezența împrejurărilor enunțate, în speță și în acțiunile infracționale ale inculpatului este demonstrată concludent prin probele administrate pe caz, fiind neîntemeiată, astfel, cererea privind reîncadrarea acțiunilor în baza art. 78 Cod contravențional.

Totodată, la stabilirea pedepsei instanțele de fond și de apel just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, pedeapsa respectivă fiind motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs

eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursurile vizate sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura cheltuielilor judiciare (*pct. 5.- 5.1. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, inclusiv în aspectul cheltuielilor judiciare, în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea și apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

În același timp, solicitarea acuzării privind casarea parțială a deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care de la inculpat să fie încasate cheltuielile judiciare în sumă de 2172 lei, contravine prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, conform căror rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri poate avea loc dacă nu se agravează situația condamnatului, deci este una absolut neîntemeiată (*pct. 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile ordinare de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva și de inculpatul Constandoglo Piotr XXXXX, împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 03 mai 2019 și deciziei Curții de Apel Comrat din 29 octombrie 2019, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 mai 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun